

ภัยแล้งคืออะไร

ภัยแล้ง คือ ภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานาน จนก่อให้เกิดความแห้งแล้งและส่งผลกระทบต่อชุมชน

สาเหตุของการเกิดภัยแล้งมีอะไรบ้าง

๑. โดยธรรมชาติ

- ๑.๑ การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโลก
- ๑.๒ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๑.๓ การเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำทะเล
- ๑.๔ ภัยธรรมชาติ เช่น วาตภัย แผ่นดินไหว

๒. โดยการกระทำของมนุษย์

- ๒.๑ การทำลายชั้นโอโซน
- ๒.๒ ผลกระทบของภาวะเรือนกระจก
- ๒.๓ การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม
- ๒.๔ การตัดไม้ทำลายป่า

สำหรับภัยแล้งในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่เกิดจากฝนแล้งและทิ้งช่วง ซึ่งฝนแล้งเป็นภาวะปริมาณฝนตกน้อยกว่าปกติหรือฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล

การเตรียมตัวรับมือภัยแล้ง

๑. การเตรียมรับมือป้องกันโดยอาศัยระบบโครงสร้างพื้นฐานเป็นเครื่องมือ เช่น การสร้างฝายชะลอน้ำ พื้นที่กักเก็บน้ำ ระบบระบายน้ำที่มีคุณภาพ

๒. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ได้แก่ การเตรียมการเพื่อช่วยเหลือ บรรเทาทุกข์แก่ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากภาวะภัยแล้ง เช่น การแจกจ่ายน้ำดื่ม การขุดเจาะน้ำบาดาล การทำฝนเทียม

๓. การเตรียมรับมือและแก้ปัญหาในระยะยาว เป็นการแก้ปัญหาภายใต้แนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อการสร้างสมดุลทางธรรมชาติที่เหมาะสม เช่น การปลูกป่า การรักษาสมดุลธรรมชาติ การลดใช้พลังงานเชื้อเพลิงที่ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ภาวะเรือนกระจกและการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ

ภัยแล้ง

จัดทำโดย

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สังกัดสำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ใหม่

อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

โทรศัพท์ ๐๕๓ - ๖๗๙๐๘๕

ประมวลภาพการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ใหม่

ปัญหาภัยแล้งในประเทศไทยส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของประชาชน

๑. ผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหาย และไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค ทำให้สินค้าขาดแคลนและมีราคาที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร สุขภาวะ และการเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานของประชาชนผู้มีรายได้น้อย
๒. การขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค บริโภค และระบบอุตสาหกรรม เพราะในระบบอุตสาหกรรมหลายชนิด อาศัยน้ำเป็นพลังงานและช่วยในการขับเคลื่อนกระบวนการผลิต ซึ่งปัญหาดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อความเสียหายทางเศรษฐกิจและระบบการจ้างงานของพนักงานในพื้นที่
๓. ผลผลิตทางปศุสัตว์และการประมงได้รับความเสียหาย จากสาเหตุของการขาดแคลนน้ำในการเลี้ยงสัตว์ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสัตว์เลี้ยง เกิดโรคระบาด และผลผลิตทางปศุสัตว์และประมงไม่ได้คุณภาพ
๔. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเคมีของดิน จากสภาพความแห้งแล้งของผิวดิน และการระเหยของน้ำใต้ดิน ทำให้พื้นที่ทางการเกษตรกลายเป็นดินเค็ม ที่ไม่สามารถทำการเกษตรได้ หรือได้ผลผลิตต่ำ ไม่คุ้มค่า
๕. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เพราะการเกิดภัยแล้งในหลายพื้นที่มักเป็นตัวเร่งในการเกิดไฟป่าที่ยากต่อการควบคุม ส่งผลให้เกิดปัญหาหมอกควัน การคมนาคม การดำเนินชีวิต ตลอดจนเป็นปัจจัยเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติที่ทวีความรุนแรงและมีแนวโน้มที่จะเกิดถี่มากยิ่งขึ้น
๖. การสูญเสียงบประมาณของภาครัฐสำหรับการเยียวยา และการแก้ปัญหา ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทวีความรุนแรงมากขึ้นในทุกปี

ปัจจัยเสี่ยง

โดยปกติแล้วจากเงื่อนไขทางลักษณะทางภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และอิทธิพลจากลมมรสุมที่พัดผ่าน ซึ่งมักส่งผลให้ประเทศไทยมักประสบปัญหาภัยแล้งใน ๒ ช่วงเวลา ได้แก่

ช่วงกลางเดือนตุลาคมเป็นต้นไป โดยภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก โดยปริมาณน้ำฝนจะลดระดับลงจนถึงขั้นของการทิ้งช่วงของฝน และจะกลับมาตกอีกครั้งในช่วงกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป การเกิดในลักษณะดังกล่าวมักเกิดขึ้นเป็นประจำในทุกปีโดยเฉพาะพื้นที่ตอนบนของประเทศ

ช่วงปลายเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ซึ่งอยู่ในช่วงของกลางฤดูฝนที่ในบางพื้นที่อาจเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง และอาจส่งผลให้เกิดภาวะภัยแล้งได้ ลักษณะดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นในบางพื้นที่ หรืออาจขยายวงกว้างในหลายพื้นที่ ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยประกอบกัน

